

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024-51,

t a k t o :

- I. Žádost o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti stanovené usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j. 5 As 283/2024-11, **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **se o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobkyni **se v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši **5.000 Kč**. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud ve shora uvedené věci obdržel dne 22. 10. 2024 kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti v záhlaví označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“); tímto rozsudkem městský soud zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2024, č. j. 10.04-00016/24-0002, kterým žalovaná rozhodla, že se stěžovatelce neurčuje advokát k poskytnutí právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).

[2] Jelikož stěžovatelka nebyla zastoupena advokátem, resp. neprokázala, že má sama vysokoškolské právnické vzdělání, vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatelku výrokem II. usnesení ze dne 6. 11. 2024, č. j. 5 As 283/2024-11, k doložení splnění podmínky povinného zastoupení podle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k čemuž jí stanovil lhůtu 15 dnů od doručení daného usnesení. Nejvyšší správní soud současně stěžovatelku poučil, že pokud výzvě nevyhoví, soud kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[3] Uvedené usnesení bylo stěžovatelce doručeno dne 12. 11. 2024. Posledním dnem lhůty pro doložení povinného zastoupení tak byla středa 27. 11. 2024.

[4] Nejvyšší správní soud obdržel dne 28. 11. 2024 (podáno k poštovní přepravě dne 27. 11. 2024) přípis stěžovatelky, v němž soud požádala o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené jí advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Důvodem bylo, že se obrátila na žalovanou s žádostí o určení advokáta ze dne 22. 11. 2024, přičemž o této její žádosti nebylo dosud rozhodnuto. Důvody podání zmíněné žádosti stěžovatelka blíže nespecifikovala, pouze odkázala na § 18 odst. 2 zákona o advokacii, podle kterého lze určit advokáta a) k poskytnutí právní porady podle § 18a zákona o advokacii nebo b) k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona o advokacii, tj. bezplatné právní služby, nikoliv právní služby za úplatu, což jí nelze klást k tíži.

[5] Podle § 40 odst. 5 zákona s. ř. s., věty třetí, může předseda senátu prodloužit lhůtu k provedení úkonu určenou soudem (za obdobných podmínek, za jakých se promíjí zmeškání lhůty, tj. z vážných omluvitelných důvodů).

[6] Stěžovatelka žádné skutečnosti, které by bylo možno považovat za vážné omluvitelné důvody ve smyslu § 40 odst. 5 s. ř. s. neuvedla. Usnesením, kterým byla k předložení plné moci vyzvána, jí byla stanovena lhůta patnácti dnů, přičemž stěžovatelka požádala o určení advokáta až poslední den stanovené lhůty, tedy 27. 11. 2024. K tomu je nutno připočítat dobu uplynulou od doručení napadeného rozsudku městského soudu. Přestože v něm stěžovatelka nebyla výslovně poučena o nutnosti zastoupení v řízení o kasační stížnosti, s ohledem na její vlastní bohaté zkušenosti s agendou kasačních stížností, jak je zdejšímu soudu známo z úřední činnosti, je nepochybné, že si své povinnosti být v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem musela být vědoma. Rozsudek městského soudu byl stěžovatelce doručen dne 9. 10. 2024. K tomu, aby si obstarala advokáta, který by byl ochoten její případ převzít, tak měla dostatečný časový prostor.

[7] Lze konstatovat, že stěžovatelka k opatření právního zastoupení nepřistupovala dostatečně aktivně. K tomu, aby si stěžovatelka sjednala právní zastoupení, měla k dispozici období celkem sedmi týdnů (tj. od doručení napadeného rozsudku městského soudu do odeslání žádosti o prodloužení lhůty k doložení podmínky povinného zastoupení). V žádosti o určení advokáta ze dne 22. 11. 2024 nicméně neuvedla žádného advokáta, který by jí odmítl poskytnout právní služby (pouze poukázala na přílohu této žádosti, kterou ovšem NSS nedoložila). Odkaz stěžovatelky na znění § 18 odst. 2 zákona o advokacii (což je fakticky jediná argumentace, se kterou žádala o určení advokáta k poskytnutí právních služeb pro účely řízení o kasační stížnosti) je z hlediska možného prodloužení lhůty pro předložení plné moci udělené advokátovi k zastoupení v řízení před Nejvyšším správním soudem zcela irelevantní. Rozlišení bezplatných právních služeb a právních služeb za úplatu obsahuje právě § 18c zákona o advokacii, na který § 18 odst. 2 téhož zákona výslovně odkazuje. Nejvyššímu správnímu soudu proto není jasné, jak by tato úprava měla jít k tíži stěžovatelky, jelikož určení advokáta pro poskytnutí právních služeb za úplatu zákon o advokacii zjevně umožňuje. Z toho důvodu tak zdejší soud žádosti stěžovatelky o prodloužení lhůty k předložení plné moci advokátovi nevyhověl. Stěžovatelka měla dostatečný čas k tomu, aby se pokusila advokáta zajistit. Je obecně známo, že počet advokátů v České republice je značný. V každém větším městě jich lze oslovit desítky (nejblíže bydliště stěžovatelky se nachází např. statutární město Ostrava). Stěžovatelka ani netvrdila žádné mimořádné okolnosti, které by jí v hledání a nalezení právního zastoupení bránily či jí tuto snahu neúměrně ztěžovaly.

pokračování

[8] Soud proto nepovažoval za nutné v této situaci vyčkat rozhodnutí žalované o žádosti stěžovatelky ze dne 22. 11. 2024 o právní službu pro fyzickou osobu dle § 18c zákona o advokacii (tedy opětovně určení advokáta). Nejvyššímu správnímu soudu je z vlastní činnosti známo, že žalovaná žádosti stěžovatelky uplatněné v rámci jiných řízení vedených u Nejvyššího správního soudu zamítá a advokáta jí neurčuje (viz např. řízení vedená pod sp. zn.: 6 As 33/2022, 10 As 135/2022, nebo 2 As 155/2023).

[9] Nelze také přehlédnout, že předmětem řízení v projednávané věci je přezkum rozhodnutí žalované o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona o advokacii. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení ze dne 30. 11. 2022, č. j. 3 As 260/2022-32 „[v]yčkávat za těchto okolností dalšího rozhodnutí České advokátní komory by se dříve či později mohlo proměnit v nekonečný řetězec zacyklených soudních sporů, kdy se předmětem řízení stává určení advokáta v rámci přezkumu rozhodnutí o určení advokáta v rámci přezkumu rozhodnutí o určení advokáta...“

[10] Uvedená úvaha Nejvyššího správního soudu se přitom v projednávané věci přímo naplnila, když je zde předmětem přezkumu rozhodnutí žalované, kterým neurčila stěžovatelce advokáta pro účely podání ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2024, č. j. 7 As 233/2022-36. Pokud by Nejvyšší správní soud žádosti stěžovatelky vyhověl, pouze by tím zvětšoval prostor pro další zacyklení návazných soudních sporů s totožným předmětem bez reálného hmotněprávního nároku (srov. usnesení NSS ze dne 30. 11. 2022, č. j. 3 As 260/2022-32, ze dne 21. 3. 2024, č. j. 5 As 35/2024-18, či ze dne 11. 7. 2024, č. j. 5 As 127/2024-18). Z toho důvodu Nejvyšší správní soud žádost stěžovatelky o prodloužení lhůty pro doložení povinného zastoupení zamítl (výrok I.).

[11] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *pokud stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a tato vada nebyla k výzvě soudu odstraněna, nelze v řízení pokračovat a soud kasační stížnost odmítne* (usnesení ze dne 12. 11. 2003, č. j. 3 Afs 9/2003-19).

[12] Nedostatek zastoupení stěžovatelky brání věcnému posouzení kasační stížnosti. Jedná se o nedostatek podmínek řízení, který přes výzvu soudu nebyl odstraněn, proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl (výrok II.).

[13] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta (výrok III.).

[14] Nejvyšší správní soud zároveň rozhodl o vrácení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti ve výši 5.000 Kč stěžovatelce podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Podle tohoto ustanovení soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Dle odst. 5 téhož ustanovení platí obdobná situace v řízení, v němž lze rozhodnout bez jednání, dokud nebylo vydáno rozhodnutí o věci samé. Soudní poplatek ve výši 5.000 Kč tak bude v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích vrácen k rukám stěžovatelky, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok IV.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. prosince 2024

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu